

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KARO PRIEVLĖS
ĮSTATYMAS

1996 m. spalio 22 d. Nr. I-1593
Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos piliečių karo prievolės atlikimo ir jos užtikrinimo tvarką.

2. Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių ir kitų valstybių pilietybę, karo prievolės atlikimo tvarką reguliuoja tarptautinės sutartys. Jeigu su valstybe nėra pasirašyta tarptautinė sutartis, karo prievolės atlikimą reglamentuoja šis įstatymas.

2 straipsnis. Karo prievolė

Karo prievolė - Konstitucijoje numatyta Lietuvos Respublikos piliečio pareiga atlikti tikrąją karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą ir pasirengti ginti valstybę nuo agresijos.

3 straipsnis. Piliečių karo prievolės užtikrinimas

1. Piliečių karo prievolę užtikrina valstybės institucijos ir visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos.

2. Į darbą (tarnybą) valstybės tarnyboje bei policijoje gali būti priimami tik tie privalomąją pradinę karo tarnybą privalantys atlikti piliečiai, kurie ją atliko, buvo atleisti nuo jos arba ji atidėta šio įstatymo nustatytais atvejais, taip pat kuriems ji šio įstatymo nustatytais sąlygomis pakeista kitais tarnybos atlikimo būdais.

3. Karo prievolinkai, stodami į darbą (tarnybą) valstybės tarnyboje bei policijoje, privalo pateikti karo prievolinko statusą liudijantį karinį dokumentą: kario arba šauktinio liudijimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

4 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Karinė įskaita - karo prievolinkų apskaita, jų įrašymas į ikišauktinių, šauktinių bei atsargos karo prievolinkų sąrašus ir išbraukimas iš jų.

2. Privalomoji karo tarnyba - Lietuvos Respublikos Konstitucijos nustatyta Lietuvos Respublikos piliečio privaloma karo tarnyba. Ją sudaro šio įstatymo nustatytos trukmės nuolatinė pradinė karo tarnyba ir periodiškai atliekama nenuolatinė karo tarnyba aktyviajame rezerve bei tarnyba mobilizacijos atveju.

3. Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba - privalomajai pradinei karo tarnybai alternatyvi privalomoji krašto apsaugos pagalbinė tarnyba tiems, kurie dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų negali tarnauti su ginklu.

4. Karo prievolinkas - karo prievolę turintis Lietuvos Respublikos pilietis nuo 16 metų.

5. Ikišauktinio amžiaus jaunuolis - karo prievolinkas (vyras) nuo 16 iki 19 metų.

6. Šauktinis - karo prievolinkas (vyras) nuo 19 iki 26 metų, neatlikęs privalomosios pradinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos ir nuo jos neatleistas dėl šiame įstatyme numatytų priežasčių.

7. Naujokas - šauktinis, naujokų šaukimo komisijos sprendimu paskirtas į dalinį (mokymo centrą), nuo paskyrimo į jį dienos iki atvykimo į dalinį (mokymo centrą) dienos.

8. Rezervo prievolinkas - iki šio įstatymo nustatyto amžiaus karo prievolinkas, atlikęs privalomąją pradinę karo tarnybą arba ir jos neatlikęs, arba atlikęs kario savanorio tarnybą ir išleistas į atsargą, arba išleistas iš profesinės karo tarnybos į atsargą bei įrašytas į aktyviojo ar individualiojo rezervo įskaitą.

9. Aktyviojo rezervo kario prievolė - atsargos kario, įrašyto į aktyviojo rezervo įskaitą, prievolė periodiškai arba atsižvelgiant į krašto apsaugos poreikius atlikti nenuolatinę karo tarnybą.

10. Individualiojo rezervo kario prievolė - dėl amžiaus ar dėl kitų priežasčių atleisto nuo prievolės tarnauti aktyviajame rezerve ir perkeltas į individualųjį rezervą atsargos kario prievolė atlikti karo tarnybą mobilizacijos atveju.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

II SKYRIUS REGISTRACIJA IR ŠAUKIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS IKIŠAUKTINIO AMŽIAUS JAUNUOLIŲ REGISTRACIJA

5 straipsnis. Jaunuolių įrašymas į karinę įskaitą

1. Lietuvos Respublikos piliečiai (vyrai), kai jiems sukanka 16 metų, privalo per 2 mėnesius pasitikrinti sveikatą Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos pirminio lygio sveikatos priežiūros įstaigose Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir gautą išrašą iš asmens sveikatos istorijos (ambulatorinės kortelės) pristatyti į vietines teritorines karines įstaigas.

2. Ikišauktinio amžiaus jaunuoliai įrašomi į karinę įskaitą vietinėse teritorinėse karinėse įstaigose, jiems išduodami nustatyto pavyzdžio šauktinio liudijimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

ANTRASIS SKIRSNIS ŠAUKIMAS

6 straipsnis. Šaukimo organizavimo tvarka

1. Lietuvos Respublikos pilietis, kuriam sukanka 19 metų, privalo atvykti į vietinę teritorinę karinę įstaigą 45 dienų laikotarpiu, kuris prasideda prieš 30 dienų iki 19 metų sukakties dienos ir baigiasi praėjus 15 dienų po šios sukakties. Šauktiniai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba yra atidėta šio įstatymo 9 straipsnyje numatytais atvejais, tačiau norintys šią tarnybą atlikti, nepaisydami tarnybos atidėjimo termino gali kreiptis į naujokų šaukimo komisiją, o naujokų šaukimo komisija privalo juos pašaukti į privalomąją pradinę karo tarnybą, jeigu nėra šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų atleidimo nuo privalomosios tarnybos pagrindų.

2. Šauktiniai taip pat privalo atvykti į vietines teritorines karines įstaigas, naujokų šaukimo komisijas ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijas, kai jie į jas šaukiami, atvykimo dieną nurodant paštu išsiunčiamame šaukimo lapelyje ir paskelbus miesto (rajono) laikraštyje.

3. Be pateisinamos priežasties neatvykęs šauktinis atsako pagal įstatymus.

4. Šauktiniai, nepašaukti į privalomąją pradinę karo tarnybą dėl šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytų priežasčių, į ją šaukiami šioms priežastims išnykus.

5. Šauktiniams, kurie naujokų šaukimo komisijos yra pripažinti tinkamais privalomajai pradinei karo tarnybai ir paskirti į dalinius, draudžiama išvykti iš Lietuvos Respublikos ilgesniam laikui, negu iki paskirto atvykimo į dalinį dienos.

6. Kario statusą naujokas įgyja nuo atvykimo į dalinį (mokymo centrą) dienos ar nuo perėjimo vado (karinio viršininko) žinion momento.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

7 straipsnis. Pateisinamos neatvykimo priežastys

1. Visais šiame įstatyme nustatytais atvejais karo prievolinkų neatvykimo nurodytu laiku pateisinamos priežastys yra šios:

- 1) šauktinio liga;
- 2) šauktinio šeimos nario ar artimo giminaičio mirtis;
- 3) stichinė nelaimė ar nelaimingas atsitikimas;
- 4) šauktinio mokymasis užsienyje, jeigu tai yra pagrindas atidėti privalomąją pradinę karo tarnybą pagal šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1-4 punktus.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1-3 punktuose nurodytais atvejais šauktiniai privalo turėti pateisinamąjį dokumentą ir pateikti jį naujokų šaukimo komisijai, o 4 punkte nurodytu atveju šauktiniai privalo pateikti arba atsiųsti registruotu laišku pateisinamąjį dokumentą ir dokumentus dėl tarnybos atidėjimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

8 straipsnis. Atleidimas nuo privalomosios pradinės karo tarnybos arba jos pakeitimas

1. Nuo privalomosios pradinės karo tarnybos atleidžiami Lietuvos Respublikos piliečiai:

- 1) dėl sveikatos būklės netinkami privalomajai pradinei karo tarnybai pagal ligų sąrašą, nustatytą Karinės medicinos ekspertizės nuostatuose;
- 2) raštu pareiškę, kad dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų negali tarnauti su ginklu, ir paskirti atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;
- 3) valstybės pripažintų tradicinių Lietuvoje religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkai.

2. Asmuo, nuteistas už padarytą sunkų nusikaltimą, už kurį jam buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė, negali būti šaukiamas atlikti privalomąją karo tarnybą.

3. Šio įstatymo 17 straipsnyje numatytos trukmės privalomoji pradinė karo tarnyba gali būti pakeista vienu iš šių tarnybos atlikimo būdų:

1) aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų, išskyrus Lietuvos karo akademijos, studentams - studijų metu mokymusi nustatytos trukmės vadų kursuose, kurių tvarkaraštis suderintas su studijų aukštosiose mokyklose tvarkaraščiu, ir atliekant karinę praktiką kariuomenėje ar iki 90 dienų trukmės būtinuosiuose kariniuose mokymuose šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka vasaros atostogų metu;

2) Lietuvos karo akademijos kariūnams - studijomis pagal Akademijos mokymo programą;

3) baigusiems aukštąsias mokyklas asmenims - iki 6 mėnesių trukmės tarnyba atskiruose mokomuosiuose kariniuose vienetuose pagal vadų rengimo programą arba iki 3 mėnesių trukmės tarnyba pagal bazinį kario parengimo kursą;

4) šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka būtinaisiais kariniais mokymais;

5) sudariusiems kario savanorio tarnybos sutartį asmenims - pavyzdinga, ne trumpesne kaip 3 metų tarnyba rikiuotės savanoriu krašto apsaugos savanorių pajėgose.

4. Privalomąją pradinę karo tarnybą atlikę laikomi asmenys:

1) atlikę šio įstatymo 17 straipsnyje nustatytos trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą;

2) atlikę tarnybą vienu iš šio straipsnio 3 dalyje nurodytų būdų ir gavę šios tarnybos atlikimą patvirtinančių pažymėjimų;

3) atleisti (pašalinti) iš Lietuvos karo akademijos kariūnai, išėję bent vienerių metų studijų kursą.

5. Privalomoji pradinė karo tarnyba vienu iš šio straipsnio 3 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytų būdų gali būti pakeista krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka naujokų šaukimo komisijos rekomendavimu. Šiais būdais atliekamos tarnybos trukmę ir jos atlikimą patvirtinančių pažymėjimų formą kariuomenės vado siūlymu nustato krašto apsaugos ministras.

6. Baigę aukštąsias arba aukštesnias mokyklas šauktiniai, kurie per 12 mėnesių po tokios mokyklos baigimo dienos nebuvo pašaukti atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, nuo privalomosios pradinės karo tarnybos atleidžiami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

9 straipsnis. Privalomosios pradinės karo ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atidėjimas

1. Naujokų šaukimo komisijos sprendimu privalomoji pradinė karo ir alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka atidedama:

1) dieninių, vakarinių vidurinių bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų moksleiviams, ne vyresniems kaip 20 metų, - kol jas baigs;

2) aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų studentams (išskyrus neakivaizdinio skyriaus) - iki jiems sukaks 24 metai;

3) magistrantams - iki jiems sukaks 26 metai;

4) doktorantams ir rezidentams;

5) asmenims, kuriems iškeltos baudžiamosios bylos, - iki išteisinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo arba bylos nutraukimo;

6) kai šauktinio motina ar tėvas yra I ar II grupės invalidai ir nėra daugiau pilnamečių šeimos narių, galinčių juos išlaikyti;

7) kai šauktinio motina viena ar šauktinio tėvas vienas augina vieną ar daugiau nepilnamečių vaikų iki 16 metų arba vyresnių, pripažintų I ar II grupės invalidais, ir nėra daugiau pilnamečių šeimos narių;

8) kai šauktinis turi vieną ar daugiau nepilnamečių iki 18 metų brolių ar seserų ir nėra kitų pilnamečių šeimos narių, galinčių juos išlaikyti;

9) kai šauktinio žmona yra I ar II grupės invalidė arba žmonos nėštumo laikotarpiu ir iki vaikui sukaks 3 metai;

10) kai šauktinis privalo išlaikyti nedarbingus senelius, nes nėra kitų pilnamečių šeimos narių, privalančių juos išlaikyti;

11) kai šauktinis savivaldybės tarybos sprendimu paskirtas globėju (rūpintoju), - iki globos (rūpybos) termino pabaigos;

12) kai šauktinis turi ir savo šeimoje išlaiko 2 ar daugiau vaikų arba vienas augina vaiką;

13) kai šauktinis ūkininko šeimoje yra vienintelis darbingas vyras;

14) dėl kitų šiame įstatyme nenurodytų ypač svarbių aplinkybių, dėl kurių vieniši ar nedarbingi šauktinio šeimos nariai, likę be jo paramos, atsidurtų sunkioje padėtyje - tik su krašto apsaugos ministro leidimu.

2. Tais atvejais, kai šauktinių šaukimo metu yra daugiau, negu gali būti pašaukta pagal nustatytą tarnybos vietų skaičių, privalomoji pradinė karo tarnyba atidedama esant šioms papildomoms sąlygoms:

1) kai šauktinis turi ir savo šeimoje išlaiko 1 ar daugiau vaikų;

2) kai šauktinis yra vedęs ir jis arba jo sutuoktinė yra gavę paskolą, nustatyta tvarka duodamą jaunoms šeimoms butui ar namui statyti (pirkti);

3) kai šauktiniui baigėsi tarnybos atidėjimo terminas, jis yra sukakęs ne mažiau kaip 22 metus ir ne mažiau kaip 2 metus turi įsteigęs personalinę įmonę, iš kurios gauna pajamų ir moka jų mokesčius;

4) kai šauktinis yra aukštosios arba aukštesniosios mokyklos neakivaizdinio skyriaus studentas - iki jam sukaks 24 metai.

3. Tais atvejais, kai atidedant privalomąją pradinę karo tarnybą, taikant šio straipsnio 2 dalyje nustatytas papildomas sąlygas, šaukimo metu šauktinių lieka mažiau, negu turi būti pašaukta pagal nustatytą tarnybos vietų skaičių, papildomos privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo sąlygos taikomos eilės tvarka: nuo šio straipsnio 2 dalies 1 punkto iki 4 punkto.

4. Tais atvejais, kai atidėjus privalomąją pradinę karo tarnybą pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas papildomas privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo sąlygas šaukimo metu šauktinių lieka daugiau, negu turi būti pašaukta pagal nustatytą tarnybos vietų skaičių, šauktiniai į privalomąją pradinę karo tarnybą šaukiami juos atrinkus atsitiktinės atrankos būdu. Šauktinių atrinkimo atsitiktinės atrankos būdu tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

5. Piliečiai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta dėl priežasčių, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose ir 2 dalies 1-4 punktuose, ir atidėjimo priežastys per 3 metus neišnyko, šaukiami į būtinuosius karinius mokymus. Privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo laikotarpiu būtinuosius karinius mokymus gali baigti ir piliečiai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta dėl kitų priežasčių.

6. Naujokų šaukimo komisijos privalomąją pradinę karo tarnybą gali atidėti vieneriems metams. Nepasikeitus šiame įstatyme nurodytoms aplinkybėms, šaukimo atidėjimas iš naujo pratęsiamas kiekvieną kartą ne ilgiau kaip vieneriems metams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

10 straipsnis. Šaukimo finansavimas

Išlaidos, susijusios su ikišauktinio amžiaus jaunuolių registracija, šauktinių šaukimu į privalomąją pradinę karo tarnybą ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, karo prievolinkų mokymais, jų sveikatos patikrinimu ir ištyrimu dėl tinkamumo privalomajai karo tarnybai, finansuojamos iš šiems tikslams skirtų valstybės biudžeto asignavimų krašto apsaugos funkcijoms vykdyti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

TREČIASIS SKIRSNIS ŠAUKIMO KOMISIJOS

11 straipsnis. Šaukimo komisijos

1. Karo prievolinkams į tarnybą pašaukti, tarnybai atidėti, nuo jos atleisti bei šauktinių sveikatai patikrinti sudaromos :

- 1) naujokų šaukimo komisijos;
- 2) šauktinių medicinos ekspertizės komisijos;
- 3) Vyriausioji naujokų šaukimo komisija;
- 4) Karinės medicinos ekspertizės komisija.

2. Į medicinos ekspertizės komisijas turi būti įtraukti gydytojai, teisės aktų nustatyta tvarka turintys teisę atlikti karinę medicininę ekspertizę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

12 straipsnis. Naujokų šaukimo ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijos

1. Naujokų šaukimo ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijas sudaro ir jas tvirtina savivaldybės meras. Naujokų šaukimo ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijas, kurios sudaromos iš etatinių krašto apsaugos sistemos darbuotojų, tvirtina krašto apsaugos ministras.

2. Išlaidos, susijusios su savivaldybės mero sudaromų teritorinių šauktinių medicinos ekspertizės komisijų darbu, apmokamos iš šiems tikslams skirtų valstybės biudžeto asignavimų krašto apsaugos funkcijoms vykdyti. Savivaldybės mero tvirtinamos teritorinės šauktinių medicinos ekspertizės komisijos formuojamos sudarant terminuotas darbo sutartis su komisijų ir joms reikalingo pagalbinio medicinos personalo nariais.

3. Naujokų šaukimo ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijos sudaromos vieneriems kalendoriniams metams.

4. Naujokų šaukimo komisijos organizuoja ir atlieka naujokų šaukimą.

5. Savivaldybės mero tvirtinama naujokų šaukimo komisija susideda iš:

1) pirmininko - savivaldybės mero įgalioto asmens;

2) pirmininko pavaduotojo - vietinės teritorinės karinės įstaigos vadovo arba jo pavaduotojo;

3) narių - policijos bei savivaldybių globos ir rūpybos institucijų atstovų ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijos pirmininko;

4) sekretoriaus.

6. Naujokų šaukimo komisija:

1) sudaro naujokų šaukimo tvarkaraštį;

2) tikrina šauktinių dokumentus ir nustato, ar šauktiniai tinka privalomajai pradinei karo tarnybai;

3) skiria šauktinį į dalinį, praneša jam tarnybos vietą ir išvykimo į ją laiką;

4) priima šauktinių, dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų negalinčių tarnauti su ginklu, prašymus atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą ir, vadovaudamasi šio įstatymo 20 straipsnyje nustatytos specialios komisijos sprendimu, paskiria atlikti šią tarnybą;

5) atleidžia šauktinius nuo privalomosios pradinės karo tarnybos šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytais atvejais;

6) atideda šauktiniams privalomąją pradinę karo tarnybą šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka.

7. Naujokų šaukimo komisijos posėdžius šaukia jos pirmininkas. Komisijos sprendimai priimami balsų dauguma, kai dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai komisijos narių. Komisija savo posėdžius protokoluoja. Protokolą pasirašo visi posėdyje dalyvavę komisijos nariai.

8. Naujokų šaukimo komisijos sprendimai gali būti skundžiami Vyriausiajai naujokų šaukimo komisijai per 10 dienų nuo sprendimo įteikimo karo prievolininkui dienos.

9. Šauktinių medicinos ekspertizės komisiją sudaro pirmininkas (gydytojas), nariai (įvairių specializacijų gydytojai) ir sekretorius. Komisijos sudėtį pagal gydytojų specializacijas, taip pat komisijos darbui reikalingo pagalbinio medicinos personalo sudėtį tvirtina krašto apsaugos ir sveikatos apsaugos ministrai.

10. Šauktinių medicinos ekspertizės komisija vadovaujasi Vyriausybės patvirtintais Karinės medicinos ekspertizės nuostatais ir privalo:

1) atlikti medicinos ekspertizę ir nustatyti, ar karo prievolininkas pagal sveikatos būklę tinka privalomajai pradinei karo tarnybai;

2) prireikus siųsti šauktinius į Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos antrinio ar tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros viešąsias ar biudžetines įstaigas ištirti papildomai.

11. Už šauktinių medicinos ekspertizės komisijos darbą atsako komisijos pirmininkas, o už savo ekspertinę išvadą ir kiekvienas komisijos narys įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

13 straipsnis. Vyriausioji naujokų šaukimo komisija

1. Prie Krašto apsaugos ministerijos sudaroma nuolatinė Vyriausioji naujokų šaukimo komisija.

2. Vyriausioji naujokų šaukimo komisija susideda iš:

1) pirmininko - Lietuvos Respublikos kariuomenės gynybos štabo valdybos arba skyriaus, atsakingo už karinę prievolę, viršininko;

2) pirmininko pavaduotojo - Lietuvos kariuomenės karo medicinos tarnybos vado arba jo pavaduotojo;

3) narių - Vidaus reikalų ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos atstovų.

3. Vyriausiąją naujokų šaukimo komisiją tvirtina krašto apsaugos ministras, suderinęs su Vidaus reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Sveikatos apsaugos ministerija.

4. Vyriausioji naujokų šaukimo komisija:

1) nagrinėja šauktinių skundus dėl naujokų šaukimo komisijų sprendimų. Skundas turi būti išnagrinėtas per 7 dienas nuo jo gavimo dienos, o jei reikia specialaus tyrimo, - per mėnesį;

2) tikrina naujokų šaukimo komisijų darbą;

3) keičia neteisėtai priimtus naujokų šaukimo komisijų sprendimus;

4) nustačiusi naujokų šaukimo komisijos piktnaudžiavimo faktų, gali siūlyti pakeisti šios komisijos sudėtį.

5. Vyriausiosios naujokų šaukimo komisijos posėdžius šaukia jos pirmininkas. Posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja komisijos pirmininkas ir ne mažiau kaip 2 nariai. Sprendimus komisija priima balsų dauguma. Balsams pasidalijus po lygiai, lemia pirmininko balsas.

6. Karo prievolinkas Vyriausiosios naujokų šaukimo komisijos sprendimą gali apskųsti krašto apsaugos ministrui per 10 dienų nuo sprendimo gavimo dienos, o krašto apsaugos ministro sprendimą - apylinkės teismui per 10 dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

14 straipsnis. Karinė medicinos ekspertizės komisija

1. Karinė medicinos ekspertizės komisija sudaroma iš gydytojų, teisės aktų nustatyta tvarka turinčių teisę atlikti karinę medicinos ekspertizę. Komisijos sudėtį Lietuvos kariuomenės karo medicinos tarnybos vado siūlymu tvirtina kariuomenės vadas.

2. Be kitų Lietuvos Respublikos karinės medicinos ekspertizės nuostatuose nustatytų funkcijų, Karinė medicinos ekspertizės komisija:

1) atlieka atleidžiamų nuo karo prievolės karo prievolinkų medicinos ekspertizę ir pateikia išvadą dėl šauktinių medicinos ekspertizės komisijos priimto sprendimo;

2) turi teisę siųsti karo prievolinkus atlikti papildomų tyrimų į Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos antrinio ar tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros viešąsias ar biudžetines įstaigas ir reikalauti iš šių įstaigų pateikti reikalingus dokumentus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KARINĖ ĮSKAITA

15 straipsnis. Karinė įskaita

1. Karinę įskaitą tvarko vietinė teritorinė karinė įstaiga.

2. Lietuvos Respublikos piliečiai (vyrai) privalo įsirašyti į karinę įskaitą :

1) sulaukę 16 metų - per 2 mėnesius;

2) atlikę privalomąją pradinę karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą - per 10 dienų nuo tarnybos baigimo dienos.

3. Lietuvos Respublikos pilietės, įgijusios medicinos ar Vyriausybės nustatytos kitos specialybės aukštąjį ar aukštesnįjį išsilavinimą, privalo įsirašyti į karinę įskaitą per 2 mėnesius nuo mokymo įstaigos baigimo dienos.

4. Asmuo nuo 19 iki 45 metų, gyvenantis Lietuvoje ir įgijęs Lietuvos Respublikos pilietybę, per mėnesį nuo Respublikos Prezidento dekreto dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo įsigaliojimo privalo pasitikrinti sveikatą ir įsirašyti į karinę įskaitą vietinėje teritorinėje karinėje įstaigoje.

5. Lietuvos Respublikos piliečiai, kuriems nustatytas invalidumas, į karinę įskaitą neįrašomi arba iš jos išbraukiami.

6. Įsirašydami į karinę įskaitą, karo prievolinkai privalo pateikti šauktinio arba kario liudijimą.

7. Karo prievolinkai vietinei teritorinei karinei įstaigai per 15 dienų privalo pateikti duomenis apie:

- 1) vardo ar pavardės pakeitimą;
- 2) mokymo įstaigų baigimą;
- 3) išvykimą iš nuolatinės gyvenamosios vietos ilgesniam negu 6 mėnesiai laikui ar atvykimą į naują gyvenamąją vietą ilgesniam negu 6 mėnesiai laikui;
- 4) darbovietės pakeitimą;
- 5) šeimyninės padėties pasikeitimus (santuoką, šeimos padidėjimą ar šeimos nario mirtį, ištuoką).

8. Duomenis apie sveikatos būklės pasikeitimą karo prievolinkai privalo pateikti per 2 mėnesius nuo invalidumo nustatymo ar susirgimo (traumos) dienos.

9. Atsargos karo prievolinkai, nuolat ar laikinai (ilgiau kaip 6 mėnesius) gyvenantys užsienio valstybėse, privalo įsirašyti į karinę įskaitą Lietuvos Respublikos atstovybėse ar konsulatuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Įstatymas papildytas II⁽¹⁾ skyriumi:

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

II⁽¹⁾ SKYRIUS

KARO PRIEVLĖS ADMINISTRAVIMO PERTVARKYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

KARO PRIEVLĖS ADMINISTRAVIMAS

15⁽¹⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimo pertvarkymas

1. Šio įstatymo I-II skyriuose reglamentuotas karo prievolės administravimas, susijęs su šaukimu į privalomąją pradinę karo tarnybą, yra pertvarkomas.

2. Karo prievolės administravimas pertvarkomas palaipsniui, įvedant pertvarkytą administravimo sistemą atskiruose regionuose, priklausomai nuo karo prievolės centrų juose įsteigimo.

3. Krašto apsaugos ministras įsakymu priima sprendimą regione pradėti taikyti karo prievolės administravimą šiame skyriuje nustatyta tvarka.

4. Regionų, kuriuose karo prievolės administravimas nepertvarkytas, teritorijose karo prievolinkai šaukiami į privalomąją karo tarnybą šio įstatymo nustatyta tvarka, netaikant II⁽¹⁾ skyriaus nuostatų.

15⁽²⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimo subjektai

1. Karo prievolę tiesiogiai administruoja:

- 1) vietos savivaldos institucijos;

2) Karo prievolės administravimo tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau - Administravimo tarnyba).

2. Kitos valstybės institucijos, visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos atlieka įstatymų joms pavestas funkcijas, susijusias su karo prievolės pertvarkymu.

15⁽³⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimo pakopos

1. Karo prievolės administravimo pakopos yra šios:

- 1) vietos savivaldos institucijos;
- 2) regioniniai karo prievolės centrai, apimantys vieną ar kelias apskritis.

2. Savivaldybės atrenka ir siunčia preliminariai atrinktus šauktinius į regioninius karo prievolės centrus ir už tai atsako.

3. Administravimo tarnybos regioniniai karo prievolės centrai skiria šauktinius į privalomąją karo tarnybą ir už tai atsako.

ANTRASIS SKIRSNIS

KARO PRIEVLĖS ADMINISTRAVIMAS PIRMOJOJE PAKOPOJE

15⁽⁴⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimas savivaldybėje

1. Vietos savivaldos institucija tvarko savivaldybės teritorijoje gyvenančių ikišauktinio amžiaus jaunuolių ir šauktinių apskaitą, organizuoja jų sveikatos profilaktinį patikrinimą asmens sveikatos priežiūrą reglamentuojančių įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir mastu, atrenka ir siunčia atrinktus šauktinius į regioninius karo prievolės centrus, taip pat organizuoja vengiančių įsirašyti į karinę įskaitą, vengiančių sveikatos tikrinimo ar privalomosios karo tarnybos asmenų paiešką bei jų patraukimą administracinę ar baudžiamąją atsakomybę.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas karo prievolės administravimo funkcijas, išskyrus priskirtas savivaldybės karo prievolinių atrankos komisijai (toliau - savivaldybės atrankos komisija), atlieka šaukimui organizuoti savivaldybės paskirtas ir reikalingus įgaliojimus turintis tarnautojas (toliau - savivaldybės administracijos tarnautojas). Jo pareiginius nuostatus, atitinkančius pavyzdinių nuostatų reikalavimus, tvirtina, jį skiria bei atleidžia savivaldybės administratorius.

15⁽⁵⁾ straipsnis. Savivaldybės administracijos tarnautojas

1. Savivaldybės administracijos tarnautojas:

1) atlieka savivaldybės teritorijoje gyvenančių ikišauktinio amžiaus jaunuolių ir šauktinių apskaitą, organizuoja jų sveikatos profilaktinį patikrinimą;

2) organizuoja vengiančių įsirašyti į karinę įskaitą, vengiančių sveikatos tikrinimo ar privalomosios karo tarnybos asmenų paiešką bei jų patraukimą administracinę ar baudžiamąją atsakomybę;

3) teikia duomenis Administravimo tarnybos teritoriniam skyriui;

4) rengia medžiagą Atrankos komisijos posėdžiams;

5) kviečia šauktinius į Atrankos komisijos posėdžius;

6) kontroliuoja, kaip visų rūšių ir nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos vykdo Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymą;

7) vykdo visuomenės teisinį švietimą karo prievolės klausimais.

2. Atlikdamas savo uždavinius ir funkcijas, savivaldybės administracijos tarnautojas bendradarbiauja su Administravimo tarnybos teritorinio skyriaus darbuotojais.

15⁽⁶⁾ straipsnis. Savivaldybės atrankos komisija

1. Savivaldybės mero siūlymu savivaldybės atrankos komisiją ir jos darbo reglamentą tvirtina savivaldybės taryba. Savivaldybės atrankos komisiją sudaro ne daugiau kaip 7 asmenys: savivaldybės gydytojas, globos ir rūpybos, policijos bei Administravimo tarnybos atstovai. Komisijos pirmininku tvirtinamas savivaldybės tarybos narys arba savivaldybės administracijos tarnautojas.

2. Jeigu savivaldybės atrankos komisijos pirmininku tvirtinamas savivaldybės tarybos narys, tai savivaldybės administracijos tarnautoją siūloma tvirtinti komisijos pirmininko pavaduotoju.

3. Administravimo tarnyba į savivaldybės atrankos komisiją deleguoja savo pareigūną. Jį siūloma tvirtinti komisijos pirmininko pavaduotoju.

4. Savivaldybės atrankos komisija tvirtinama savivaldybės kadencijai. Po savivaldybių rinkimų ji vykdo savo įgaliojimus tol, kol naujai išrinkta savivaldybės taryba patvirtina naują komisiją.

5. Savivaldybės atrankos komisijos pavyzdinį darbo reglamentą bei savivaldybės administracijos tarnautojo pavyzdinius nuostatus tvirtina Vyriausybė arba jos įgalios institucijos.

6. Savivaldybės atrankos komisija:

1) atlieka pradinę šauktinių atranką - tikrina jų asmens, karinės įskaitos, socialinės padėties, asmens sveikatos būklės (išrašą iš ambulatorinės kortelės) bei kitus dokumentus ir pagal juos preliminariai nustato tinkamumą privalomajai karo tarnybai;

2) šio įstatymo nustatytais atvejais ir reglamento nustatyta tvarka priima sprendimus atleisti karo prievolininkus nuo privalomosios karo tarnybos;

3) vadovaudamasi šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka atideda karo prievolininkams privalomąją pradinę karo tarnybą;

4) preliminariai atrinktus šauktinius siunčia į regioninius karo prievolės centrus.

7. Savivaldybės atrankos komisijos posėdžiams reikalingą medžiagą bei dokumentus rengia savivaldybės administracijos tarnautojas ir Administravimo tarnybos teritorinis skyrius.

8. Į savivaldybės atrankos komisiją Administravimo tarnybos deleguotas pareigūnas turi teisę reikalauti, kad savivaldybės atrankos komisijos sprendimai karo prievolės klausimais, kai yra pagrindas, būtų peržiūrėti Priežiūros komisijos prie Administravimo tarnybos (toliau - Priežiūros komisija).

15⁽⁷⁾ straipsnis. Priežiūros komisija

1. Priežiūros komisija nagrinėja pagal šauktinių raštiškus prašymus savivaldybių atrankos komisijų sprendimų dėl jų pašaukimo, atleidimo nuo privalomosios karo tarnybos ar jos atidėjimo pagrįstumą ir, kai yra pagrindas, šiuos sprendimus keičia. Šis Priežiūros komisijos sprendimas įsigalioja, kai jį patvirtina Administravimo tarnybos viršininkas. Priežiūros komisijos sprendimas gali būti apskųstas krašto apsaugos ministrui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo gavimo dienos. Krašto apsaugos ministro sprendimas per 20 dienų gali būti apskųstas teismui.

2. Priežiūros komisijos sudėtį, jos darbo reglamentą tvirtina krašto apsaugos ministras.

15⁽⁸⁾ straipsnis. Administravimo tarnybos teritorinis skyrius

Administravimo tarnybos teritorinis skyrius:

1) tvarko karo prievolininkų karinę įskaitą;

2) tvarko karo prievolininkų asmens bylas;

3) pateikia savivaldybės atrankos komisijai karo prievolininkų asmens bylas, prašymus ir jiems nagrinėti reikiamus dokumentus;

4) organizuoja atrinktų karo prievolininkų nuvykimą į regiono karo prievolės centrą arba į paskirtą tarnybos vietą;

5) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

TREČIASIS SKIRSNIS

KARO PRIEVOLĖS ADMINISTRAVIMAS ANTROJOJE PAKOPOJE

15⁽⁹⁾ straipsnis. Administravimo tarnyba

1. Administravimo tarnybos steigėja yra Krašto apsaugos ministerija.

2. Administravimo tarnybos nuostatus tvirtina, struktūrą ir etatus nustato, viršininką skiria bei atleidžia krašto apsaugos ministras.

3. Administravimo tarnybos viršininkas, kuriuo gali būti skiriamas tik civilinės krašto apsaugos tarnybos tarnautojas, yra tiesiogiai pavaldus krašto apsaugos ministrui.

4. Administravimo tarnyba turi regioninius karo prievolės centrus, Priežiūros komisiją, teritorinius skyrius savivaldybių teritorijose ir kitus padalinius.

15⁽¹⁰⁾ straipsnis. Administravimo tarnybos pagrindiniai uždaviniai

Administravimo tarnybos pagrindiniai uždaviniai yra šie:

1) įgyvendinti Lietuvos Respublikoje valstybės karo prievolės organizavimo ir administravimo politiką, koordinuoti, metodiškai vadovauti ir prižiūrėti valstybės bei savivaldybių institucijų veiklą užtikrinant Karo prievolės įstatymo vykdymą;

2) pagal bendrą sistemą tvarkyti privalomosios pradinės karo tarnybos prievolinių karinę įskaitą ir duomenų bazes;

3) atsižvelgiant į skirtą finansavimą ir kariuomenės poreikius, sudaryti karo prievolinių šaukimo į privalomąją karo tarnybą planus;

4) organizuoti savivaldybių atrankos komisijų pirmojoje pakopoje atrinktų šauktinių sveikatos patikrinimą, nustatyti jų tinkamumą karo tarnybai;

5) tinkamus šauktinius skirti į karo tarnybą ir pasiūsti į tarnybos atlikimo vietą;

6) tvarkyti atsargos karo prievolinių rezervo apskaitą;

7) tvarkyti aktyviojo kariuomenės rezervo bei personalo mobilizacinio rezervo įskaitą ir duomenų bazes;

8) nustatyti karo prievolinių karinės įskaitos vykdymo tvarką;

9) nagrinėti piliečių raštu pateiktus prašymus karo prievolės klausimais;

10) atlikti jos nuostatuose numatytus kitus uždavinius ir funkcijas.

15⁽¹¹⁾ straipsnis. Regioniniai karo prievolės centrai

1. Karo prievolės administravimą regione vykdo Administravimo tarnybos regioniniai karo prievolės centrai. Regioninių karo prievolės centrų veiklos teritoriją nustato krašto apsaugos ministras.

2. Regioniniai karo prievolės centrai:

1) priima savivaldybių atrankos komisijų preliminariai atrinktus bei pasiūstus šauktinius ir skiria juos į privalomąją karo tarnybą;

2) tikrina šauktinių sveikatą, prireikus papildomai ištirti, siunčia juos į karinę medicinos ekspertizės komisiją arba į viešąją sveikatos priežiūros įstaigą;

3) pagal sveikatos, kitus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus nustato šauktinių tinkamumą karo tarnybai, kariuomenės pajėgų rūšiai;

4) pagal kariuomenės poreikius skirsto šauktinius į dalinius ir organizuoja jų nuvykimą į tarnybos vietą;

5) sudaro ir tvarko regiono karo prievolinių karinės įskaitos, aktyviojo rezervo karių ir personalo mobilizacinio rezervo duomenų kompiuterinę bazę.

3. Regioniniuose karo prievolės centruose šauktinių sveikatos patikrinimą atlieka krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka paskirti Karo medicinos tarnybos gydytojai. Šauktinių sveikatos tikrinimo tvarka turi būti suderinta su Sveikatos apsaugos ministerija. Šauktinių sveikatos tikrinimo tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

15⁽¹²⁾ straipsnis. Šauktinių aprūpinimas

1. Už tinkamumo karo tarnybai tikrinimo dienas regioniniuose karo prievolės centruose šauktiniams išmokama 0,1 minimalaus gyvenimo lygio dydžio dienpinigių.

2. Šauktiniams apmokamos kelionės iš gyvenamosios vietos į regioninį karo prievolės centrą ir atgal arba į tarnybos vietą išlaidos pagal pateiktus keleivinio transporto (išskyrus taksį) bilietus, o tokių bilietų nepateikus, - pagal nustatyta tvarka patvirtintus važiavimo paprastu autobusu ir (ar) traukinio bendruoju keleiviniu vagonu maksimalius tarifinius įkainius. Kelionės išlaidos neapmokamos, kai karo prievolinkas vežamas Administravimo tarnybos transportu arba kai jis šio transporto atsisako.

3. Šauktiniai jų tinkamumo karo tarnybai tikrinimo dienomis aprūpinami maistu pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas arba jiems išmokama Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija, taip pat iškilus būtinybei apnakvindinami.

4. Šiame straipsnyje numatytas aprūpinimas šauktiniui neteikiamas, jei šauktinis dėl savo kaltės neįvykdė savivaldybės atrankos komisijos ar Administravimo tarnybos nustatytų reikalavimų ir dėl to regioniniame karo prievolės centre negalėjo būti tikrinamas jo tinkamumas karo tarnybai.

5. Šiame straipsnyje numatytos išmokos mokamos iš Krašto apsaugos ministerijai tam tikslui skirtų biudžeto lėšų krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

TARNYBA

PIRMASIS SKIRSNIS

PRIVALOMOJI PRADINĖ KARO TARNYBA

Skirsnio pavadinimas pakeistas:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

16 straipsnis. Tarnybos vieta

1. Privalomosios pradinės karo tarnybos kariai tarnybą atlieka Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, o Seimui nutarus - ir kitose Lietuvos Respublikos institucijose.

2. Lietuvos Respublikos kariuomenės vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose ir pratybose, taip pat tarptautinių pratybų rengimo Lietuvos teritorijoje įstatymo nustatytais atvejais tarnyba gali būti atliekama kariniuose vienetuose, skirtuose dalyvauti tarptautinėse operacijose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

17 straipsnis. Tarnybos trukmė

1. Į privalomąją pradinę karo tarnybą gali būti pašaukti Lietuvos Respublikos piliečiai nuo 19 iki 26 metų. Piliečiai, parašę prašymą naujokų šaukimo komisijai arba regioniniam karo prievolės centrui, tarnybą gali pradėti ir būdami 18 metų, o krašto apsaugos ministro sutikimu taip pat ir 27 metų, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytus atvejus.

2. Privalomoji pradinė karo tarnyba trunka 12 mėnesių.

3. Į tarnybos laiką neįskaitomas laikas, kurį privalomosios pradinės karo tarnybos karys:

1) buvo savavališkai palikęs dalinį;

2) be pateisinamos priežasties pavėlavo sugrįžti iš komandiruotės ar atostogų;

3) išbuvo areštinėje.

4. Jei atsiranda šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose nurodytų aplinkybių, privalomosios pradinės karo tarnybos karys, ištarnavęs mažiau kaip pusę šiame įstatyme nustatyto laiko, jo prašymu paleidžiamas iš tarnybos, iki minėtos aplinkybės išnyks.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

18 straipsnis. Paleidimas iš tarnybos

1. Privalomosios pradinės karo tarnybos karys paleidžiamas iš tarnybos į atsargą:

1) ištarnavęs šio įstatymo nustatytą laiką;

2) jei atsiranda šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta aplinkybė;

3) ištarnavęs bent pusę šiame įstatyme nustatyto laiko, jei atsiranda 9 straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose nurodytų aplinkybių.

2. Privalomosios pradinės karo tarnybos karys paleidžiamas iš tarnybos:

1) jei jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

2) kai įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo karys nuteisiamas už padarytą sunkų nusikaltimą, arba jam skiriama bausmė, dėl kurios negalima tęsti tarnybos;

3) kai jis padarė kario vardą žeminančių teisės pažeidimų ir tai nesuderinama su jo, kaip kario, statusu - tik kariuomenės vado sprendimu.

3. Asmenys, paleisti iš tarnybos dėl šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų aplinkybių, neįrašomi į aktyviojo ar individualiojo rezervo įskaitą. Į aktyviojo rezervo įskaitą taip pat gali būti neįrašomi asmenys, paleisti iš tarnybos dėl šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų aplinkybių. Sprendimas neįrašyti į įskaitą priimamas į atsargą išleidžiančio vado (viršininko) įsakymu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

19 straipsnis. Būtinieji kariniai mokymai

1. Būtinieji kariniai mokymai skiriami karo prievolinkams nuo 19 iki 35 metų:

1) šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais;

2) dėl kitų priežasčių neatlikusiems privalomosios pradinės karo tarnybos;

3) stojantiems ar įstojusiems į tarnybą policijoje - juos atliekant kariuomenėje arba vidaus reikalų sistemoje tarnybos policijoje laiku;

4) atleistiems iš pradėtos privalomosios pradinės karo tarnybos, jiems ištarnavus mažiau kaip 6 mėnesius, jų tarnybos metu atsiradus aplinkybių, numatytų šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose. Šiuo atveju būtinųjų karinių mokymų trukmė nustatoma atsižvelgiant į neatliktos tarnybos dalį.

2. Būtinieji kariniai mokymai skiriami karo prievolinkams nuo 18 metų, išėjusiems jaunojo šaulio mokymo kursą.

3. Būtinieji kariniai mokymai vyksta kariuomenės teritoriniuose daliniuose arba vietinėse teritorinėse krašto apsaugos ar kitose mokymo institucijose, kuriose organizuoti būtinieji kariniai mokymai. Būtinieji kariniai mokymai asmenims, tarnaujantiems policijoje, gali būti organizuojami vidaus reikalų sistemoje su kariuomenės vadu suderinta tvarka.

4. Būtinieji kariniai mokymai trunka nuo 60 iki 150 parų per 3 metus, bet ne mažiau kaip 20 parų per metus.

5. Būtinieji kariniai mokymai vyksta pagal kariuomenės vado patvirtintas programas.

6. Į būtinuosius karinius mokymus siunčia naujokų šaukimo komisija. Mokymų pradžią ir pabaigą nustato kariuomenės vadas.

7. Būtinųjų karinių mokymų metu karo prievolinkams taikomos privalomosios pradinės karo tarnybos karius nustatytos socialinės garantijos, jie maitinami ir jiems išduodama nustatyto pavyzdžio apranga. Taip pat jiems mokamos privalomosios pradinės karo tarnybos karius nustatytos išmokos buitiniams išlaidoms iš Krašto apsaugos ar Vidaus reikalų ministerijoms skiriamų valstybės biudžeto lėšų, atsižvelgiant į tai, kurios sistemos institucijoje jie atlieka būtinuosius karinius mokymus. Šios socialinės garantijos, aprūpinimo sąlygos ir išmokos tokia pačia tvarka taikomos ir karo prievolinkams, atliekantiems tarnybą šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatytu būdu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

ANTRASIS SKIRSNIS ALTERNATYVIOJI KRAŠTO APSAUGOS TARNYBA

20 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos pasirinkimo tvarka

1. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą pageidaujantys atlikti karo prievolininkai raštu kreipiasi pagal gyvenamąją vietą į naujokų šaukimo komisiją arba regioninį karo prievolės centrą. Prašymas turi būti motyvuotai pagrįstas.

2. Karo prievolininkų prašymus dėl alternatyviosios tarnybos atlikimo svarsto ir sprendimą dėl to priima speciali komisija, sudaryta iš visuomeninių organizacijų, religinių bendruomenių, švietimo įstaigų atstovų. Šios komisijos sudarymo ir jos darbo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vietą bei jos pradžios datą tvirtina krašto apsaugos ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

21 straipsnis. Atleidimas nuo alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos

Nuo alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atleidžiami Lietuvos Respublikos piliečiai, pagal sveikatos būklę netinkami privalomajai pradinei karo tarnybai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

22 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vieta

1. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą piliečiai atlieka Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje. Jie skiriami tarnauti į pareigas, nereikalaujančias naudoti prievartos ir ginklo. Piliečiams, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, taikomi krašto apsaugos tarnybos ir drausmės statutai, fizinio parengimo ir kiti kariams nustatyti reikalavimai, kurie nesuję su ginklo, specialių priemonių ar priverstiniu fizinės jėgos panaudojimu, taip pat karių tarnybai nustatyti apribojimai.

2. Vyriausybės sprendimu alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba, kaip civilinio pobūdžio visuomenei naudingas darbas, gali būti atliekama kitose valstybės institucijose. Šiuo atveju jos atlikimo tvarką ir prievolininkų materialinį aprūpinimą nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

23 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos trukmė

1. Į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą šaukiami piliečiai nuo 19 iki 26 metų.

2. Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba trunka 18 mėnesių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

24 straipsnis. Materialinis aprūpinimas

Asmenys, atliekantys alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, jos metu aprūpinami maistu, apranga, gyvenamuoju plotu ir kituo tokia pat tvarka kaip ir privalomosios pradinės karo tarnybos kariai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

TREČIASIS SKIRSNIS ATSARGOS TARNYBA

25 straipsnis. Atsargos karo prievolininkų parengtys

1. Atsargos karo prievolininkai: kareiviai, jūreiviai, seržantai, puskarininkiai - pagal sveikatos būklę tinkantys tikrajai karo tarnybai, nuo 19 iki 35 metų imtinai įrašomi į

pirmosios parengties atsargos grupę, nuo 36 iki 45 metų imtinai, taip pat atsargos karo prievolinkės nuo 19 iki 45 metų - į antrosios parengties atsargos grupę.

2. Atsargos karo prievolinkai, šauktinių medicinos ekspertizės komisijų pripažinti pagal sveikatos būklę netinkamais tikrajai karo tarnybai arba atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, įrašomi į trečiosios parengties atsargos grupę. Trečiosios parengties atsargos grupė rengiama pagal atskirą programą.

3. Į pirmosios parengties atsargos grupę įrašomi jaunesnieji atsargos karininkai iki 45 metų, į antrosios parengties atsargos grupę - iki 55 metų. Į pirmosios parengties atsargos grupę įrašomi vyresnieji atsargos karininkai iki 50 metų, į antrosios parengties atsargos grupę - iki 60 metų.

4. Atsargos karo prievolinkai, netekę Lietuvos Respublikos pilietybės, išbraukiami iš aktyviojo ir (ar) individualiojo rezervo įskaitos. Iš aktyviojo rezervo įskaitos taip pat gali būti išbraukti asmenys, nuteisti už padarytą sunkų nusikaltimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

26 straipsnis. Atsargos karo prievolinkų rengimo tvarka

1. Į pirmosios parengties atsargos grupę įrašyti atsargos karo prievolinkai į mokymus ar pratybas šaukiami:

1) atlikę 12 mėnesių trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą ir kitais šiame įstatyme numatytais būdais - 6 metus kasmet po 14 kalendorinių dienų;

2) baigę iki 3 mėnesių trukmės bazinį kario parengimo kursą eiliniai - 12 metų kasmet po 14 kalendorinių dienų ir 3 savaitgalius;

3) atlikę iki 6 mėnesių trukmės tarnybą atskiruosiuose mokomuosiuose kariniuose vienetuose pagal vadų rengimo programas karininkai ir puskarininkiai, taip pat studijų aukštosiose arba aukštesniosiose mokyklose metu baigę vadų kursus ir atlikę praktiką kariuomenėje karininkai ir puskarininkiai - 9 metus kasmet po 14 kalendorinių dienų ir 3 savaitgalius;

4) kiti karininkai ir puskarininkiai - krašto apsaugos ministro nustatytais terminais.

2. Asmenys, atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, į mokymus ar pratybas nešaukiami.

3. Nuo eilinių karinių mokymų (pratybų) atleidžiami atsargos karo prievolinkai:

1) ūkininkai, jų šeimų nariai ir žemės ūkyje dirbantys žemės ūkio specialistai sėjos, šienapjūtės ir derliaus nuėmimo metu;

2) turintys 3 ir daugiau nepilnamečių vaikų;

3) moterys;

4) turintys vaiką iki vienerių metų arba kurių žmonoms likę ne daugiau kaip 60 kalendorinių dienų iki gimdymo.

4. Pašaukti į mokymus ar pratybas atsargos karo prievolinkai išlaikomi valstybės.

5. Atsargos karo prievolinkų priskyrimo aktyviajam rezervui, jų pašaukimo į mokymus ar pratybas tvarką ir reikalavimus, keliamus kiekvienos parengties atsargos grupei, nustato krašto apsaugos ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

27 straipsnis. Mobilizacija ekstremalių situacijų atvejais

Ekologinių katastrofų, stichinių nelaimių metu, kai gresia pavojus valstybės saugumui, atsargos karo prievolinkai gali būti mobilizuojami Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir mobilizacinio rezervo rengimo įstatymo nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

KARO PRIEVLĖS UŽTIKRINIMAS. ĮSTATYMĄ VYKdančios INSTITUCIJOS

28 straipsnis. Vietinės teritorinės karinės įstaigos pareigos

Vietinė teritorinė karinė įstaiga be kitų funkcijų:

- 1) tvarko karo prievolininkų karinę įskaitą;
- 2) tvarko karo prievolininkų asmens bylas, išduoda karinius dokumentus;
- 3) sutikrina karo prievolininkų sąrašus su gautaisiais iš savivaldybių, įmonių, įstaigų ir organizacijų;
- 4) organizuoja karo prievolininkų pakvietimą ir atvykimą į šaukimo komisijas, mokymus bei naujokų nuvykimą į tarnybos vietas;
- 5) pateikia šaukimo komisijoms karo prievolininkų asmens bylas ir kitus duomenis;
- 6) kontroliuoja karo prievolininkų apskaitą visų rūšių įmonėse, įstaigose ir organizacijose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

29 straipsnis. Vietos savivaldos institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų pareigos

1. Vietos savivaldos institucijos, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas nepertvarkytas, taip pat šiose teritorijose įregistruotos visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos:

- 1) tvarko jose dirbančių karo prievolininkų apskaitą;
- 2) vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms šių reikalavimu iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pateikia jaunuolių, kuriems sukako 16 ir 18 metų, ir šauktinių sąrašus bei papildomus sąrašus;
- 3) kas ketvirtį teikia vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms duomenis apie karo prievolininkų karinės įskaitos pasikeitimus;
- 4) kartą per metus pagal vietinių teritorinių karinių įstaigų planą sutikrina karo prievolininkų įskaitos duomenis su vietinių teritorinių karinių įstaigų karo prievolininkų karinės įskaitos duomenimis ir įrašo pasikeitimus;
- 5) priimdamos karo prievolininkus į darbą ar mokytis, reikalauja, kad šie būtų įsirašę į karinę įskaitą vietinėse teritorinėse karinėse įstaigose pagal gyvenamąją vietą ir pateiktų karo prievolininko statusą liudijantį karinį dokumentą.

2. Vietos savivaldos institucijos kasmet iki einamųjų metų gruodžio 31 d. vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms pateikia jų teritorijoje įregistruotų visų rūšių įmonių, įstaigų ir organizacijų sąrašus.

3. Visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos, įregistruotos savivaldybėse, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, šiame straipsnyje nurodytus duomenis nustatyta tvarka pateikia ir vietos savivaldos institucijoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

30 straipsnis. Švietimo įstaigų ir aukštųjų mokyklų pareigos

1. Švietimo įstaigos ir aukštosios mokyklos privalo ugdyti mokinių, moksleivių ir studentų pasiryžimą ginti Tėvynę.

2. Švietimo įstaigų ir aukštųjų mokyklų vadovai tvarko besimokančių jose karo prievolininkų apskaitą ir kiekvienais metais per mėnesį nuo mokslo metų pradžios pateikia vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms duomenis apie besimokančius karo prievolininkus. Švietimo įstaigų ir aukštųjų mokyklų, įregistruotų savivaldybėse, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas yra pertvarkytas, vadovai duomenis apie besimokančius karo prievolininkus šio straipsnio nustatyta tvarka pateikia ir vietos savivaldos institucijai.

3. Aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų vadovai privalo sudaryti studentams tokias mokymosi sąlygas, kad šie galėtų atlikti tarnybą šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalies 1 punkte numatytu būdu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

31 straipsnis. Asmens sveikatos priežiūros viešųjų ir biudžetinių įstaigų pareigos

1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos antrinės ir tretinės asmens sveikatos priežiūros viešosios ir biudžetinės įstaigos vietinių teritorinių krašto apsaugos įstaigų, šauktinių medicinos ekspertizės komisijų ar karinės medicinos ekspertizės komisijos prašymu Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka privalo:

1) atlikti siunčiamų šauktinių medicininę apžiūrą ir ištyrimą dėl tinkamumo privalomajai karo tarnybai;

2) pateikti išrašus iš šauktinių asmens sveikatos istorijų (ambulatorinių kortelių).

2. Aktyviojo rezervo karių tinkamumo karo tarnybai pagal sveikatos būklę patikrinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

32 straipsnis. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pareigos

1. Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Krašto apsaugos ministerijai pareikalavus, nustatyta tvarka teikia jai informaciją apie karo prievolininkų gyvenamąją vietą, paso ir kitus duomenis.

2. Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės informaciją apie ikišauktinio amžiaus jaunuolių bei šauktinių gyvenamąją vietą, paso ir kitus duomenis teikia vietos savivaldos institucijoms, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, jų reikalavimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

33 straipsnis. Vidaus reikalų sistemos padalinių pareigos

1. Vietinės teritorinės karinės įstaigos vadovo prašymu bei vietos savivaldos institucijos, kurios teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, savivaldybės administracijos tarnautojo prašymu savivaldybių policijos įstaigos atlieka šauktinių paiešką ir atvedina juos.

2. Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos nustatyta tvarka teikia vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms bei vietos savivaldos institucijoms, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, duomenis apie tai, ar karo prievolininkas nėra patrauktas baudžiamojon atsakomybėn arba nuteistas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

34 straipsnis. Teismų pareigos

1. Teismai apie įsiteisėjusius nuosprendžius nuteistiems laisvės atėmimu karo prievolininkams per 7 dienas nuo nuosprendžio įsiteisėjimo privalo pranešti vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms.

2. Nuteistų laisvės atėmimu karo prievolininkų karių ar šauktinių liudijimai turi būti išsiųsti į vietines teritorines karines įstaigas, kuriose jie yra įrašyti į karinę įskaitą.

35 straipsnis. Civilinės metrikacijos įstaigų pareigos

1. Civilinės metrikacijos įstaigos privalo kas ketvirtį pateikti vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms karo prievolininkų (vyrų), pakeitusių vardus ir pavardes, sąrašus, šioms įstaigoms pareikalavus - papildomus sąrašus, o karo prievolininkui mirus, per 10 kalendorinių dienų pranešti apie tai.

2. Civilinės metrikacijos įstaigos privalo kas ketvirtį pateikti savivaldos institucijoms, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, ikišauktinio amžiaus jaunuolių bei šauktinių, pakeitusių vardus ir pavardes, sąrašus, šioms įstaigoms pareikalavus - papildomus sąrašus, o ikišauktinio amžiaus jaunuoliui ar šauktiniui mirus, per 10 kalendorinių dienų pranešti apie tai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

36 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo institucijų įstaigų pareigos

Socialinės apsaugos ir darbo institucijų įstaigos privalo kas ketvirtį teikti vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms duomenis apie piliečius (vyrus) nuo 19 iki 26 metų, kuriems nustatytas invalidumas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

37 straipsnis. Asmenys, atsakingi už karo prievolės užtikrinimą

Už šiame skyriuje nustatytų pareigų atlikimą atsako atitinkamų įstaigų vadovai.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38 straipsnis. (Neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

39 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimą

Asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

40 straipsnis. Privalomosios pradinės karo tarnybos pratęsimas bei pašaukimas į ją pirma laiko

Įstatymų nustatytais atvejais privalomosios pradinės karo tarnybos trukmė gali būti pratęsta ir į privalomąją pradinę karo tarnybą gali būti pašaukti Lietuvos Respublikos piliečiai nuo 18 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

41 straipsnis. Karių aprūpinimas ir garantijos

Karių aprūpinimo tvarką ir su karo tarnyba susijusias garantijas nustato Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

42 straipsnis. Įstatymų ir kitų teisės aktų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

- 1) Aukščiausiosios Tarybos nutarimas "Dėl Laikinojo krašto apsaugos prievolės įstatymo įgyvendinimo" (Žin., 1990, Nr. 21-530);
- 2) Laikinasis krašto apsaugos prievolės įstatymas (Žin., 1990, Nr.21-531);
- 3) Alternatyvios (darbo) tarnybos prievolės įstatymas (Žin., 1990, Nr.30-726);
- 4) Aukščiausiosios Tarybos nutarimas "Dėl Lietuvos Respublikos alternatyvios (darbo) tarnybos prievolės įstatymo įsigaliojimo" (Žin., 1990, Nr.30-727);
- 5) Įstatymas "Dėl Lietuvos Respublikos laikinojo krašto apsaugos prievolės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo" (Žin., 1990, Nr.30-728);
- 6) Švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr.23-593) 26 straipsnio penktoji dalis;
- 7) Įstatymo "Dėl Lietuvos Respublikos policijos įstatymo, Lietuvos Respublikos laikinojo krašto apsaugos prievolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos tarnybos įstatymo pakeitimo ir papildymo" (Žin., 1994, Nr.53-994) II dalis;
- 8) Įstatymas "Dėl Lietuvos Respublikos alternatyvios (darbo) tarnybos prievolės įstatymo pakeitimo" (Žin., 1994, Nr.89-1721).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KARO PRIEVOLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

KARO PRIEVOLĖS ĮSTATYMO 8, 11, 13, 14, 17, 20, 29, 30, 31, 32, 33, 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO II(1) SKYRIUMI ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2000.08.23)